

BERGEN
KOMMUNE

Bergen vann

Konkurransgrunnlag for bygg og anlegg

Del II – Kontraktgrunnlag

«SOLG2103 Fjøsangerveien mur og ov-anlegg»

Revisjon 2 av 02.10.24

Dette prosjektet ble først utlyst i mars 2024. Utlysningen ble avlyst og lyses ut på nytt i oktober 2024.

Endringer fra første revisjon er merket med rødt.

Innhold

Innhold	2
A Generell del	4
A.1 Innledning.....	4
A.2 Kort om kontraktsarbeidets omfang	4
A.3 Organisasjon og entreprisemodell	5
B Kontraksbestemmelser	6
B.1 Alminnelige kontraktsbestemmelser	6
B.2 Spesielle kontraktsbestemmelser	6
NS 8405 pkt. 3 Kontraktsdokumenter	6
NS 8405 pkt. 8 Varsler og krav	6
NS 8405 pkt. 9 Sikkerhetsstillelse	6
NS 8405 pkt. 10 Forsikring.....	7
NS 8405 pkt. 11 Krav til utførelse.....	7
NS 8405 pkt. 12 Forhold på byggeplassen	8
NS 8405 pkt. 14 Kontroll, prøving m.m	9
NS 8405 pkt. 19 Innholdet av byggherrens medvirkningsplikt	9
NS 8405 pkt. 22 Endringer.....	10
NS 8405 pkt. 24 Fristforlengelse.....	10
NS 8405 pkt. 25 Vederlagsjustering	10
NS 8405 pkt. 26 Partsuenighet	11
NS 8405 pkt. 27 Fastsettelse av vederlag.....	11
NS 8405 pkt. 28 Fremdriftsbetaling.....	11
NS 8405 pkt. 31 Regningsarbeider	12
NS 8405 pkt. 32 Overtakelse	12
NS 8405 pkt. 34 Dagmulkt ved forsinkelse.....	12
NS 8405 pkt. 36 Mangel ved kontraktarbeidet. Erstatningsansvar.....	13
NS 8405 pkt. 38 Avbestilling og oppsigelse	13
NS 8405 pkt. 43 Tvister.....	13
NS 8405 nytt pkt. 44 Reklame og kontakt med media	13
NS 8405 nytt pkt. 45 Informasjon til beboere.....	14
NS 8405 nytt pkt. 47 Evaluering	14
C Tekniske krav	14
C.1 Tekniske rammebetingelser	14
C.2 Teknisk beskrivelse	18
C.3 Tegninger og modeller	18
C.4 Tekniske referansedokumenter	18

D	Krav til byggeprosess.....	19
D.1	Administrative rutiner.....	19
D.2	Kvalitetssikring.....	19
D.3	Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA).....	19
E	Frister og dagmulker.....	20
E.1	Framdriftsplanlegging.....	20
F	Vederlaget.....	21
F.1	Prissammenstilling.....	21
F.2	Regningsarbeider.....	21
F.3	Regulering.....	22
G	Oppdragsgivers ytelser.....	22

A Generell del

A.1 Innledning

Kontraksgrunnlaget er utarbeidet i henhold til «NS 3450:2014 Konkurransesgrunnlag for bygg og anlegg – Del II kontraksgrunnlaget».

A.2 Kort om kontraksarbeidets omfang

Prosjektet omhandler utskifting av muren langs Solheim gravplass, samt etablering av ny overvannsledning og borehull for overvann. I tillegg skal det utføres va-arbeider ved driftsbygningen på gravplassen.

Muren ble bygget i forbindelse med etableringen av Solheim gravplass som stod ferdig i 1920. Muren ligger i eiendomsgrensen til gravplassen, og grenser mot Fjøsangerveien. Langs muren står det også trær som er bevaringsverdige etter KPA2018. I tillegg til å være en beskyttende omramming av gravplassen, har muren en kulturhistorisk binding opp mot plassen og kapellet. Som følge av anleggets alder har Byantikvaren meldt sin interesse for alle tiltak som gjennomføres på gravplassen. Dette inkluderer også muren og alle tiltak som gjennomføres, uavhengig av om det dreier seg om rehabilitering, reetablering eller rekonstruksjon (tilbakeføring). De antikvariske prinsippene står sterkt, og valg av materiale, utforming og detaljer er nøye planlagt og drøftet. Det er derfor meget viktig at man under utførelsen ivaretar de antikvariske prinsippene og det stilles derfor krav til handverkskompetanse iht. til antikvarisk utførelse.

I og med at tiltaket ligger så tett inntil europavei E39 Fjøsangerveien, med en trafikkmengde på opptil 45.000 biler i yrkesdøgnet, er det veldig viktig at entreprenører og underleverandører har god kjennskap og kompetanse på arbeidsvarsling, midlertidige omlegging og trafikkavvikling. Det vil stilles krav til kurs om Arbeidsvarsling på/ved veg, samt krav om at det stilles med dedikert personell som innehar status ansvarshavende og stedsansvarlig.

Innspill fra vegmyndighetene tilsier at det vil ikke bli gitt tillatelse til langvarig stenging av et- eller flere felt i Fjøsangerveien. Nedstengning vil kun være mulig i korte perioder som kveld, natt og helg.

Forslag til skiltplan er vedlagt utlysningen. Entreprenøren vil være ansvarlig for utarbeidelse av endelig skiltplan/arbeidsvarsling samt godkjenning av denne hos Statens Vegvesen/VLFK. Byggherren har inngått gjennomføringsavtale med VLFK.

Det forventes at entreprenøren sin gjennomføringsplan utformes med hensyn til de trafikale begrensningene som er beskrevet.

Det er ellers forutsatt at gang- og sykkel trafikken som normalt går i fortau langs Fjøsangerveien holdes utenom anleggsområdet i hele perioden. Eksempelvis ved å henvise gående og syklene til Kanalveien.

For å ivareta spesielle forhold på gravplassen skal Bergen Kirkelige Fellestråd involveres i etablering av endelige fase- og skiltplaner som angår gang og sykkeltrafikk gjennom gravplassen.

Solheim gravplass skal være åpen for besøkende og skal kunne brukes til begravelser gjennom hele perioden. Byggherren skal prøve å holde antall seremonier til det minimale, men anleggsarbeidet må likevel planlegges og utføres slik at det er til minst mulig ulempe for seremoniene som kan finne sted.

For å redusere støy og innsyn skal det i hele anleggstiden være tett gjerde mellom anleggsområdet/Fjøsangerveien og gravplassen.

Det kan regnes med at anleggsarbeidet må oppholde når gravferd pågår. Det skal i enkelte tilfeller likevel være mulig å fortsette arbeidet hvis støyen kan begrenses til det akseptable. Dette skal avklares med Byggherren i hvert enkelt tilfelle.

Datoene for begravelser blir tilgjengelig 3 dager i forveien og en seremoni pågår i omtrent 2 timer. Før oppstart av anleggsarbeid skal entreprenør og byggherre bli enig om varslingsrutiner som gjelder begge parter. Byggherre skal presentere en liste med hendelser som kan ha påvirkning på utforming av fremdriftsplanen.

Samtidig med utskifting av mur skal det anlegges ny overvannsledning i fortauet langs muren. Denne ledningen har til formål å ta imot overvann fra flere private overvannsledninger som går under muren. I tillegg skal denne ledningen ta imot veivannet fra sandfang langs Fjøsangerveien. Dette vannet går per dags dato i Ø570 AF ledning. Eksisterende sandfang skal frakobles AF ledningen i veien og erstattes med nye sandfang som tilkobles ny OV ledning. I samme grøft skal det også plasseres kjøresterk kabelkanal for strømledninger.

Det er også prosjektert å etablere et borehull for overvann under Fjøsangerveien. Denne skal ha inntakskum ved portalen til gravplassen og utløpskum på eiendommen til Møller Minde (159/988). For å begrense boregropenes areal skal det etableres spuntvegger.

Etablering av borehullet samt boregropen som skal utføres på eiendommen 159/988 utlyses med forbehold om at nødvendige tillatelser til å gjennomføre arbeidet foreligger ved prosjektets oppstart. Hvis det ikke viser seg å være gjennomførbart vil denne delen av entreprisen utgå.

I tillegg skal VA-anlegget tilhørende driftsbygget legges om. Det innebærer blant annet etablering av ny overvannsledning og omlegging av eksisterende ledninger og kummer. Dette arbeidet er skilt ut i eget kapittel i beskrivelsen.

Entreprisen består av flere oppgaver som skal utføres i bestemt rekkefølge og som er avhengig av hverandre. Koordinering mellom aktørene, hovedentreprenør og underentreprenører vil derfor være helt sentralt i prosjektgjennomføringen. Fremdriftsplanen må ta hensyn til avhengighetene mellom de forskjellige operasjonene samt begrensinger som gjelder for stenging/innsnevring av E39.

I tillegg til å skulle hensynta det seremonielle på gravplassen, de berørte/brukere til gravene samt generell drift og ferdsel på gravplassen, er det mange interessenter til prosjektet:

- Bergen Vann
- Plan og Bygningsetaten
- Statens Vegvesen
- Bymiljøetaten
- Byantikvaren
- Fylkeskommunen
- Statsforvalteren (Vestfold og Telemark/Vestland)
- BKK Nett og Varme
- Bergen kirkelige fellesråd v/Gravplassmyndigheten.

A.3 Organisasjon og entreprisemodell

Dette prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom Bergen Kirkelige fellesråd (BKF) og Bergen vann (BV). I utførelsen skal dette utføres som én og samme entrepris. BKF er ansvarlig byggherre og har overordnet ansvar for oppfølging og forpliktelser for hele prosjektet. BV stiller med teknisk

byggeleder og prosjektleder for å følge opp relevant del av prosjektet (overvannsledning, deler av grøft, borehull osv.).

Utførelsesentreprise etter NS8405 enhetspriskontrakt med mengderegulering. Oppgjør etter oppmåling og levering av dokumenterte målebrev og godkjent sluttdokumentasjon.

Organisasjonskart legges inn her som en del av den endelige kontrakten etter at entreprenøren er valgt.

B Kontraksbestemmelser

B.1 Alminnelige kontraksbestemmelser

For dette oppdraget gjelder NS 8405:2008 Norsk bygge- og anleggskontrakt andre utgave oktober 2008, med de tillegg, presiseringer og endringer som er angitt i punkt B.2 i dette dokument samt vedlegg i punkt H.

B.2 Spesielle kontraksbestemmelser

Bestemmelsene i dette punkt supplerer, presiserer eller erstatter enkelte av bestemmelsene i NS 8405:2008 Norsk bygge- og anleggskontrakt.

Hvert punkt under er angitt i kronologisk rekkefølge med henvisning til relevant bestemmelse i NS 8405 standarden.

NS 8405 pkt. 3 Kontraktdokumenter

NS8405 pkt. 3.1 Kontraktdokumenter

1. ledd pkt. a) skal lyde: Det opprettes et avtaledokument mellom byggherre og entreprenør i samsvar med NS 8405 A «Formular for kontrakt om utførelse av bygge- og anleggsarbeider».

NS 8405 pkt. 8 Varsler og krav

Ledd 2 går ut.

Nytt ledd 2:

Varsel og krav skal fremsettes særskilt. Varsler og krav som kun er innført i byggemøtereferat, regnes ikke som fremsatt.

NS 8405 pkt. 9 Sikkerhetsstillelse

NS 8405 pkt. 9.1 Generelle bestemmelser

Nytt ledd 5:

Entreprenøren skal for egen regning stille sikkerhet for sine kontraktsforpliktelser. Sikkerhetsstillelsen skal dokumenteres innen 14 dager etter kontraktsinngåelse og utformes i samsvar med NS 8405 B.

Nytt ledd 6:

Byggherrens sikkerhetsstillelse utgår etter pkt 9.1 ledd 1.

Nytt ledd 7:

Kun i tilfeller der byggherre har gitt særskilt samtykke, vil garanti fra utlandet bli akseptert. Garantien skal i disse tilfeller stilles som påkravsgaranti/on demand guarantee, og for øvrig være i henhold til NS 8405 punkt 9.1 og 9.2. Garantien skal i helhet være skrevet på norsk og det skal fremgå av garantien at garantisten aksepterer norsk rett og verneting i Norge for eventuelle tvister som involverer garantisten og relaterer seg til aktuell kontrakt.

NS 8405 pkt. 9.3 Byggherrens sikkerhetsstillelse

Ledd 1, 2 og 3 går ut.

Nytt ledd 1:

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

NS 8405 pkt. 9.4 Reduksjon av sikkerhet

Ledd 1 siste setning går ut.

NS 8405 pkt. 10 Forsikring

NS 8405 pkt. 10.1 Entreprenørens plikt til å holde kontraktarbeidet forsikret

Nytt ledd 6:

Forsikringen skal opprettholdes inntil alle arbeider vedrørende hele bygget eller anlegget og/eller prosjektet er overtatt av byggherren.

NS 8405 pkt. 10.3 Kontroll

Ledd 1 siste setning går ut og erstattes med:

Entreprenørens forsikringsattester skal forelegges byggherren for kontroll før kontraktsignering.

NS 8405 pkt. 10.4 Forsikring ved ombyggingsarbeider

Ledd 1 erstattes med nytt ledd 1:

Byggherren tegner ikke forsikring. Byggherren er selvassurandør.

NS 8405 pkt. 11 Krav til utførelse

NS 8405 nytt pkt. 11.3 Kvalitet og Kontroll

Entreprenøren skal på forespørsel dokumentere at virksomheten arbeider med kontinuerlig forbedring, at revisjoner gjennomføres og at virksomheten har rutiner for kvalitet og kontroll som tilsvarer ISO 9001.

Byggherren kan til enhver tid foreta undersøkelser og kontroller av entreprenørens oppfyllelse av forpliktelser beskrevet i dette punkt. Entreprenøren plikter å gi byggherren innsyn i relevante dokumenter, og skal vederlagsfritt gi rimelig assistanse ved slikt innsyn.

Alle arbeidene skal utføres i henhold til krav i VA-norm for Bergen kommune, samt de dispensasjoner som gis fra VA-normen. Arbeid på vei skal utføres i henhold til relevante krav/håndbøker fra Statens Vegvesen (SVV). Entreprenør skal også følge krav og bestemmelser som inngår i gjennomføringsavtalen med SVV.

Vesentlig mislighold av denne bestemmelsen, kan gi byggherren grunnlag for heving av kontrakten.

NS 8405 pkt. 12 Forhold på byggeplassen

NS 8405 pkt. 12.1 Lover, offentlige forskrifter og vedtak

Nytt ledd 3:

Før arbeidene startes, må entreprenør skaffe seg opplysninger om lokale forhold som er av betydning for gjennomføringen av oppdraget.

Nytt ledd 4:

Entreprenør må ved utarbeidelsen av tilbudet innarbeide de krav som er satt i lover og forskrifter, inklusiv byggherrens SHA-plan. Dette gjelder også for nye lover/forskrifter som entreprenør måtte kjenne til at kan bli gjort gjeldene i anleggsperioden.

Nytt ledd 5:

Entreprenør skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølov med tilhørende forskrifter, byggherrens SHA-plan samt byggherrens eller koordinators anvisninger. Entreprenør er ansvarlig for at alle på byggeplassen skal forstå SHA plan, sikkerhetsopplæring, HMS rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstruks, sja, sikkerhetsdatablader, bruksanvisninger for verktøy og arbeidsutstyr og arbeidsskilter mm.

Nytt ledd 6:

Ved brudd på denne bestemmelsen, har byggherren rett til å stanse arbeidene i den utstrekning byggherren anser det nødvendig.

Nytt ledd 7:

Byggherren kan også kreve dagmulkt dersom ovennevnte plikter misligholdes og forholdet ikke blir rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdet er rettet. Mulkten utgjør én promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 1.500 per hverdag. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse samt dagmulkt etter øvrige bestemmelser i denne kontrakt.

NS 8405 pkt. 12.2 Byggeplassledelse

Ledd 1 endres til:

Entreprenøren skal i nødvendig utstrekning lede arbeidet på byggeplassen selv eller ved en person med tilstrekkelig fagkyndighet.

Nytt ledd 2:

Entreprenøren kan ikke skifte ut sin prosjektleder, anleggsleder eller øvrig nøkkelpersonell uten byggherrens skriftlige samtykke. Som nøkkelpersonell anses også personer som ble evaluert i forbindelse med tildeling av kontrakten og personer som senere er blitt avtalt erstattet for slike personer.

Nytt ledd 3:

Byggherren kan bare nekte samtykke dersom han har saklig grunn. Byggherren skal svare innen rimelig tid etter at han har mottatt forespørsel om samtykke. Med mindre annet er særskilt avtalt, skal nytt personell inneha minimum tilsvarende kompetanse og erfaring som utbyttet nøkkelpersonell. Ved bytte av personell kan byggherren kreve kostnadsfri overlapping. Eventuelle merkostnader ved bytte av nøkkelpersonell, dekkes av entreprenør.

Nytt ledd 4:

Dersom entreprenør bytter ut slikt nøkkelpersonell uten skriftlig samtykke, og det foreligger saklig grunn til å nekte, betales en dagmulkt på NOK 10.000 per dag. Dette gjelder ikke dersom forholdet rettes innen en rimelig frist fastsatt av byggherren. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse samt dagmulkt etter øvrige bestemmelser i denne kontrakt. Samlet dagmulftsansvar etter denne bestemmelse er begrenset til maksimalt 1 % av kontraktssummen.

Nytt ledd 5:

Entreprenøren plikter å bytte ut nøkkelpersonell dersom byggherren krever det, men Byggherren må da dekke kostnadene knyttet til byttet med mindre det foreligger saklig grunn. Byggherren er kun ansvarlig for direkte kostnader av slikt bytte, indirekte kostnader bæres av entreprenøren.

NS 8405 pkt. 12.3 Utmåling, stikking

Nytt ledd 3:

Entreprenøren plikter å holde vedlike alle fastmerker, avstandsbolter, retningsbolter, mv. slik at byggherren til enhver tid kan føre kontroll med stikkingen og arbeidets korrekte utførelse. Ved kontrollstikking skal byggherren ha fri adgang, og det skal legges til rette at arbeidet kan foregå uhindret av den vanlige drift. Entreprenørens ansvarlige for stikkingen må delta i kontrollen og han må også holde nødvendige hjelpearbeider til kontrollstikkingen.

NS 8405 pkt. 14 Kontroll, prøving m.m

NS 8405 pkt. 14.1 Byggherrens rett til å føre kontroll

Nytt ledd 3:

Byggherren skal ha ubegrenset adgang til alle steder hvor entreprenøren utfører arbeid for byggherren, herunder også hos underentreprenører.

NS 8405 pkt. 14.2 Entreprenørens opplysningsplikt

Nytt ledd 2:

Entreprenøren plikter å ta bilder underveis i arbeidet for å dokumentere at utførelsen er i henhold til krav.

NS 8405 pkt. 14.3 Kostnader ved prøving

Nye setninger i ledd 2:

Er resultatet av prøving ikke i henhold til kontrakt, skal ytterligere prøver utføres. Kostnadene med dette skal dekkes av entreprenøren.

NS 8405 pkt. 19 Innholdet av byggherrens medvirkningsplikt

NS 8405 pkt. 19.5 Materialer

Nytt ledd 3:

Entreprenøren har ansvar for ivaretagelse av materialer og produkter som byggherren har overlevert i entreprenørens besittelse.

Nytt ledd 4:

Mangler eller skader ved materialer og produkter skal påpekes av entreprenør overfor byggherren uten ugrunnet opphold. Hvis dette ikke gjøres, anses materialene og produktene for å være godkjent av entreprenøren.

NS 8405 pkt. 22 Endringer

NS 8405 pkt. 22.1 Retten til å pålegge endringer

Siste setning ledd 3 erstattes med:

Byggherren kan ikke pålegge entreprenøren endringer utover 25 % netto tillegg til kontraktssummen.

NS 8405 pkt. 24 Fristforlengelse

NS 8405 pkt. 24.5 Beregning av fristforlengelse

Nytt ledd 3:

Ved beregning av fristforlengelse skal det foretas full reduksjon i tid for eventuelle arbeider som ikke er kommet til utførelse.

Nytt ledd 4:

Avtalt fristforlengelse i forhold til en frist medfører ikke fristforlengelse for senere frister uten at dette uttrykkelig fremgår av avtalen.

NS 8405 pkt. 25 Vederlagsjustering

NS 8405 pkt. 25.3 Entreprenørens varsel om vederlagsjustering

Siste setning i annet ledd a) erstattes med:

Det avtales egne regler for vederlagsjustering i nytt pkt. 25.10. Bestemmelsene er en uttømmende regulering av entreprenørens krav på kompensasjon for økte riggekostnader som følge av forlenget byggetid og/eller økt arbeidsvolum.

NS 8405 nytt pkt. 25.10 Økte riggekostnader

Entreprenørens krav på kompensasjon for økte riggekostnader som følge av forlenget byggetid reguleres etter følgende formel (Tidsrigg):

$$V = 0,05 * K1 * (t2 - t1) / t1$$

der:

- V = vederlagets størrelse, eks mva.
- K1 = kontraktssum, eks mva.
- t1 = opprinnelig avtalt byggetid frem til overleveringsfrist i hverdager
- t2 = avtalt ny byggetid frem til overleveringsfrist i hverdager

Opprinnelig byggetid er i denne bestemmelsen definert som perioden fra kontraktens opprinnelige oppstart og frem til opprinnelig sluttfrist.

Entreprenør kan kun fremme krav på kompensasjon for økte riggekostnader som følge av forlenget byggetid ved forlengelse av sluttfrist og ikke ved forlengelse av delfrister.

Entreprenørens krav på kompensasjon for økte riggekostnader som følge av økt arbeidsvolum dersom dette medfører endring etter pkt. 22.1 fjerde ledd:

Dersom prisen på netto vederlagsjustering, som følge av forhold beskrevet i NS 8405 pkt. 22.1, ikke overstiger 25% av kontraktssum, gis det ingen kompensasjon.

Overstiger prisen på netto vederlagsjusteringer 25 % av kontraktssummen, gis det kompensasjon etter følgende formel (Volumrigg):

$$V = 0,05 * (K2 - K1 * 1,25)$$

der:

- V = vederlagets størrelse, eks mva.
- K1 = kontraktssum, eks mva.
- K2 = kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for avtalt sluttfrist, eks mva

Avtalt sluttfrist er i denne bestemmelsen definert som den opprinnelige avtalte sluttfrist, eventuelt justert for avtalt fristforlengelse.

Ved utregning av kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for avtalt sluttfrist eks mva. (K2 i formelen), skal følgende ikke medtas:

- a) endrings- eller tilleggsarbeider som gjøres opp inklusiv rigg og drift
- b) regningsarbeid og arbeid utført etter pristilbud
- c) regulering av kontraktssummen pga. lønns- og prisstigning
- d) administrasjon av sideentreprenører eller tiltransporterte entrepriser etc. som er kompensert ved påslag for administrasjon
- e) avbestillingserstatning
- f) kompensasjon for økt rigg og drift i endret byggetid, jf. denne bestemmelsens ledd 1.

NS 8405 pkt. 26 Partsuenighet

NS 8405 pkt. 26.1 Utførelsesplikt ved uenighet

Ledd 3 går ut, jfr. NS 8405 pkt. 9.1.

NS 8405 pkt. 27 Fastsettelse av vederlag

NS 8405 pkt. 27.2 Mengdekontroll

Nye setninger legges til ledd 1:

Frist settes til 2 uker. Foreligger ikke mengdekontroll innen fristens utløp, kan byggherren gjennomføre mengdekontroll for entreprenørens regning.

NS 8405 pkt. 27.3 Offentlige gebyrer og avgifter

Ledd 1 blir ledd 2:

Nytt ledd 1:

Løpende driftsutgifter som ikke er prissatt i kontrakt, som f.eks. vann og avløpsgebyr, bompenger, renovasjon, havneavgifter, som er knyttet til entreprenørens sin produksjon betales av entreprenøren.

NS 8405 pkt. 28 Fremdriftsbetaling

NS 8405 pkt. 28.1 Avregning av kontraktssum og innestående

Nytt ledd 6:

Det skal vedlegges delmålebrev til hver avdragsnota. Delmålebrev skal leveres i format PDF og Excel. I forbindelse med utsendelse av avdragsnota skal det leveres Excel fil med 3 ark som refererer til poster i beskrivelsen. Se vedlagt Excel fil: SOLG2301 Økonomiark

Avdragsnota som ikke har vedlagt delmålebrev vil ikke bli betalt før godkjent delmålebrev foreligger.

NS 8405 pkt. 28.2 Avregning av annet vederlag

Nytt ledd 3:

Faktura for godkjente endringsarbeider skal ha vedlagt signert endringsordre fra byggherre, samt nødvendig dokumentasjon for eventuelle regulerbare poster eller regningsarbeid. Godkjente endringsordrer skal faktureres separat per endringsordre.

NS 8405 pkt. 31 Regningsarbeider

NS 8405 punkt 31.1 Vederlagsberegning

Nytt ledd 3:

Timepriser og påslagsfaktorer skal oppgis under punkt F.2 Regningsarbeider.

NS 8405 pkt. 31.4 Kontroll og dokumentasjon

Byggherrens innsigelsesfrist økes fra 14 til 28 dager i ledd 1, 2 og 3.

NS 8405 pkt. 32 Overtakelse

NS 8405 pkt. 32.3 Overtakelsesforretning

Siste setning ledd 2 erstattes med:

Entreprenør skal forelegge sluttdokumentasjon for byggherren senest 14 dager før overtakelsesforretningen avholdes. Sluttdokumentasjonen skal være godkjent av byggherren før kontraktarbeidet kan bli overtatt ved overtakelsesforretning.

Veianlegget skal være innmålt med ferdigvegstegninger i henhold til SVV sin håndbok R700 - Tegningsgrunnlag, og digitalt i henhold til "Objektliste for ferdigvegsdata til kart og Nasjonal VegDataBank" (p.t. SOSI-format).

Dokumentasjon på utført kontroll av teknisk kvalitet (kontrollplan) skal være i samsvar med SVV sine håndbøker, og skal fortløpende sendes til SVV.

Dokumentasjon av veianlegget skal være godkjent av SVV før overtakelsen kan finne sted.

Nytt ledd 3:

Byggherren vil holde tilbake 5% av kontraktssummen (innestående) inntil fullstendig dokumentasjon foreligger og er godkjent av byggherren.

NS 8405 pkt. 32.8 Byggherrens urettmessige brukstakelse

Ledd 1 ny setning legges til:

Entreprenøren har ikke rett til å nekte samtykke uten saklig grunn.

NS 8405 pkt. 34 Dagmulkt ved forsinkelse

NS 8405 pkt. 34.1 Dagmulktbelagte frister

Nytt ledd 4:

Innrømmelse av fristforlengelse ved en av kontraktens delfrister gir ikke rett til regulering av etterfølgende frister.

Nytt ledd 5:

Entreprenørens frist til å utarbeide og fremlegge en fremdriftsplan og til å revidere fremdriftsplanen, jf. NS 8405 pkt 18.2, er dagmulktbelagt. Det samme er frist for igangsettelse av arbeid på byggeplass og frister for overlevering av sluttdokumentasjon.

NS 8405 pkt. 34.3 Dagmulkens størrelse

Siste delsetning ledd 1 endres til:

..., men ikke mindre enn kr. 1500.

NS 8405 pkt. 36 Mangel ved kontraktarbeidet. Erstatningsansvar

NS 8405 pkt. 36.2 Utbedring

Siste setning ledd 3 går ut.

NS 8405 pkt. 38 Avbestilling og oppsigelse

NS 8405 pkt. 38.1 Avbestilling

Siste setning ledd 3 erstattes med:

Dersom reduksjonen blir 15% av kontraktsummen eller mer, skal kun den del som overskyter 15% regnes som delvis avbestilling.

NS 8405 nytt pkt. 38.3 Avbestilling og oppsigelse uten vederlag

Byggherren kan si opp kontrakten uten å betale erstatning i de tilfeller som er angitt i forskrift om offentlige anskaffelser § 28-3

NS 8405 pkt. 43 Tvister

Pkt 43.2, 43.3 og 43.4 utgår og erstattes med nytt 43.2.

NS 8405 pkt. 43.1 Minnelige løsninger

Siste ledd endres til:

Dersom en av partene har bedt om et slikt møte, bør denne tvisten ikke bringes inn for domstol eller voldgift etter 43.2.

NS 8405 pkt. 43.2 Tvisteløsning

Enhver tvist mellom partene om kontraktsforholdet avgjøres ved voldgift, med mindre partene blir enige om å la tvisten avgjøres ved ordinær rettergang.

Er ikke annet avtalt, skal ved ordinær rettergang bygge- eller anleggsstedets verneting være verneting for søksmål som måtte utspringe av kontrakten.

NS 8405 nytt pkt. 44 Reklame og kontakt med media

Dersom entreprenør eller dennes underentreprenører for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om oppdraget, utover å oppgi oppdraget som generell referanse, skal dette kun gjøres dersom byggherren gir godkjennelse på forhånd.

All kontakt med media skal håndteres av byggherren.

NS 8405 nytt pkt. 45 Informasjon til beboere

Entreprenør skal informere berørte naboer om pågående og planlagt anleggsdrift, og hvordan dette vil kunne påvirke dem med tanke på trafikkavvikling/adkomst til eiendommer, støyende arbeider, kvelds- og helgearbeid, stenging av vann/avløp etc. Informasjonen skal gis i god tid før oppstart av de aktuelle arbeidene, og på en hensiktsmessig måte gjennom for eksempel informasjonsskriv, sms-varsling. Arbeid med informasjon skal koordineres med byggherren.

NS 8405 nytt pkt. 47 Evaluering

Erfaring med entreprenør i kontrakten, så som utførelse, kvalitet og samarbeidsevner, vil kunne bli nedtegnet og få betydning i senere konkurranser.

Byggherren kan kreve at entreprenør stiller på et gjensidig evalueringsmøte.

C Tekniske krav

C.1 Tekniske rammebetingelser

C.1.1 Ytre miljø

C.1.1.1 Generelt

Entreprenøren skal på forespørsel dokumentere at virksomheten arbeider med kontinuerlig forbedring, at revisjoner gjennomføres og at virksomheten har rutiner for miljøstyring og kontroll som tilsvarer ISO 14001.

I forbindelse med denne entreprisen forutsetter byggherren at all virksomhet på byggeplassen planlegges og gjennomføres uten at det oppstår ulykker eller skader på ytre miljø. Dette kan oppnås ved at det skapes en aktiv holdning og et aktivt samarbeid mellom involverte parter for å forebygge mot at ulykker eller miljøskader skal skje. Bygging og drift av anleggene skal ikke medføre varig, skadelig påvirkning på det ytre miljø.

Påslipp av forurenset væske til kommunalt avløpsnett er ikke tillatt uten at det foreligger skriftlig godkjenning fra VA-etaten (egen søknad).

Entreprenøren plikter å ha en beredskapsplan for akutt forurensning. Krav i SHA-planen skal innarbeides i beredskapsplanen. Entreprenør skal varsle byggherren ved eventuelle hendelser. Varsling skal utføres i henhold til «Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning». Tiltak skal utføres i henhold til beredskapsplan.

C.1.1.2 Krav til avfallshåndtering

Miljøfarlig avfall skal ivaretas og transporteres til godkjent mottak.

C.1.1.3 Returordning for emballasje

Entreprenør skal ved forespørsel kunne dokumentere bruk av godkjente returordninger for sluttbehandling av emballasje.

C.1.1.4 Fossilfri anlegg- og byggeplass

Bergen kommune jobber mot et mål om at byen skal være fossilfri innen 2030. Dette innebærer at det ikke skal brukes olje, kull eller gass til transport eller oppvarming, og at det heller ikke skal slippes ut andre klimagasser i Bergen. Entreprenøren forplikter å bidra i arbeidet mot dette målet.

Minimumskrav til kjøretøy:

- Euroklasse 6
- Alle kjøretøy som ikke er elektriske og som brukes i forbindelse med prosjektet skal bruke Biodiesel HVO100 (fossilfritt drivstoff uten palmeolje). Entreprenør skal dokumentere dette i utførelsesfasen.

Minimumskrav til maskiner:

- Steg 4
- Alle maskiner som ikke er elektriske og som brukes i forbindelse med prosjektet skal bruke Biodiesel HVO100 (fossilfritt drivstoff uten palmeolje). Entreprenør skal dokumentere dette i utførelsesfasen.

Lading av maskiner er entreprenørens ansvar på samme måte som de har ansvar for fylling av drivstoff på andre maskiner og utstyr. Det skal ikke brukes dieselaggregat for lading av batteri.

Dersom entreprenøren ikke i en tremåneders periode benytter det antall kjøretøy/maskiner med type drivstoff som er oppgitt i tilbudet (*Tilbudsskjema Miljø*), kan det påløpe en dagmulkt på kr 20 000,- pr kjøretøy/maskin. Samlet dagmulktsansvar etter denne bestemmelse er begrenset til maksimalt 1 % av kontraktssummen.

C.1.1.5 Uønskete organismer

Dersom det i konkurransegrunnlaget ikke er definert særskilte poster for håndtering av uønskete organismer skal entreprenøren allikevel hindre spredning av uønskete organismer.

C.1.1.6 Støy og støv fra bygge- og anleggsdriften

Dersom ikke annet er beskrevet spesielt for denne entreprisen skal støynivået ikke overskride «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» T-1442/2021 kapittel 6. Lenke: <https://www.regjeringen.no/contentassets/7d2793f6d8254e4b9cc2c4f33592657f/t-1442-2021.pdf>

Tabellen under viser anbefalte basis støygrenser utendørs for bygg- og anleggsvirksomhet med varighet over 6 måneder. Alle grenseverdier gjelder innfallende lydtryknivå og gjelder utenfor rom med støyfølsomt bruksformål.

Bygningstype	Støykrav på dagtid (LpAeq12h 07-19)	Støykrav på kveld (LpAeq4h 19-23) eller søn-/helligdag (LpAeq16h 07-23)	Støykrav på natt (LpAeq8h 23-07)
Boliger, fritidsboliger, sykehus og pleieinstitusjoner	60	55	45
Skole, barnehage	55 i brukstid		

Dersom bygge- og anleggsvirksomheten har varighet kortere enn 6 måneder, kan det aksepteres opp mot 5 dB høyere støynivå på dagtid og kveld enn angitt i tabellen over.

Entreprenør må vise hensyn til naboer og virksomheter i nærheten av anleggsområdet. For at rystelser fra sprengning, pigging, spunting, peling etc. ikke skal påføre skader, er det satt en øvre grense for rystelser i henhold til NS 8141. Entreprenør må etablere og gjennomføre rystelsesmålinger på utvalgte bygninger og konstruksjoner. Målingene skal dokumenteres og arkiveres.

Entreprenøren skal gjennomføre tilstrekkelige tiltak mot støv fra bygge- og anleggsdriften.

Det kan regnes med at anleggsarbeidet må oppholde når gravferd pågår selv om støynivået er innenfor grenseverdiene i tabellen ovenfor. Dette skal avklares med Byggherren i hvert enkelt tilfelle.

C.1.1.7 Kulturminner

Entreprenøren plikter å melde om funn av mulige kulturminner.

C.1.1.8 Funn av antatte levninger

Ved funn av antatte levninger skal «SOLG2103 Rutine for håndtering av kiste- og knokkelrester» følges.

C.1.1.9 Skader

Entreprenøren, og eventuelle underentreprenører, må generelt opptre hensynsfullt og utføre arbeidet slik at ytre miljø og konstruksjoner ikke påføres skader. Eventuelle skader må entreprenøren utbedre umiddelbart, uten kostnader for byggherren.

C.1.1.10 Arbeidstidsbestemmelser

Entreprenøren har rett til å arbeide utover ordinær arbeidstid (mellom kl 0700 og 17.00 på ordinære arbeidsdager mandag - fredag). Byggherren skal varsles på forhånd i hvert enkelt tilfelle. Varslingen skal finne sted minst 1 uke i forveien.

Det skal normalt ikke utføres arbeid på søndager og helligdager. Byggherren er likevel innforstått med at prosjektet vil kreve at enkelte arbeidsoperasjoner må utføres som kvelds- natt og helgearbeid. Slike avvik skal vises på fremdriftsplanen og godkjennes av byggherren i hvert enkelt tilfelle. Byggherren skal søke dispensasjon fra Gravplassloven for å kunne tillate slike avvik.

C.1.1.11 Brudd på bestemmelsene

Ved brudd på bestemmelsene i C.1.1 skal entreprenør dekke kostnader knyttet til nødvendige tiltak, herunder, men ikke begrenset til, opprydding, rensing av masser, masseutskifting og dekning av følgeskader (vegetasjon, dyreliv, renseanlegg etc.).

Overholder ikke entreprenør sine forpliktelser i ledd 1, kan byggherre etter skriftlig varsel iverksette tiltak for entreprenørens regning.

C.1.2 Andre rammebetingelser

C.1.2.1 Beliggenhet og adkomst

Anleggsområdet befinner seg langs Solheim gravplass. Atkomst fra E39 og Løbergsveien. Atkomst fra Løbergsveien gjennom gravplassen har begrensinger til kjøretøyets vekt og størrelse. Av hensyn til disse begrensningene samt brukere av gravplassen skal denne atkomsten kun brukes unntaksvis og kun etter avtale med byggherre. Entreprenøren skal etablere logistikkplan som godkjennes av Byggherren.

C.1.2.2 Anleggsområdet

Anleggsområdet har klar begrensning i form av E39 Fjøsangerveien og Solheim gravplass.

Anleggsområdet vises på plankart Y200 Riggplan.

C.1.2.3 Tilrigging og drift av byggeplassen

I anleggsfasen vil tilgjengelig riggareal være svært begrenset. Aktuelle områder vil kunne bli påvist i forbindelse med tilbudsbehandling.

Entreprenøren må selv sørge for all rigging på anlegget for seg selv og sine underentreprenører, så som nødvendige provisoriske transportveger, fremføring av vann, elektrisitet og telefon, samt oppsetting av alle brakker, WC, lagerskur og annet i nødvendig utstrekning. Til tilrigging regnes også transport av maskiner og verktøy, samt eventuell montasje av stasjonært maskinelt utstyr.

Alle fasiliteter skal tilfredsstillende arbeidstilsynets krav.

Entreprenøren er selv ansvarlig for tilkoblingspunkt for elektrisk kraft, vann og avløp.

For WC kan tillates tett system med oppsamlingstank, eller tørrklosett. Systemet skal være godkjent av kommunen. Avfallet fra oppsamlingstank eller tørrklosett skal fjernes på lovlig måte. Dersom tilknytning til offentlig kloakk er mulig, skal dette gjøres etter godkjenning av kommunen.

C.1.2.4 Trafikkavvikling

Det er utarbeidet forslag til faseplan/skiltplan for gjennomføringen av prosjektet. Faseplanen foreslår hvordan E39 kan stenges/innsnevres ned i forbindelse med gjennomføring av kritiske operasjoner. Entreprenøren er ansvarlig for å utarbeide endelig faseplan for trafikkomlegging som samsvarer med entreprenørens fremdriftsplan.

Innspill fra vegmyndighetene tilsier at det vil ikke bli gitt tillatelse til langvarig stenging av et- eller flere felt i Fjøsangerveien. Nedstengning vil kun være mulig i korte perioder som kveld, natt og helg.

Entreprenøren vil være ansvarlig for utarbeidelse av endelig skiltplan/arbeidsvarsling samt godkjenning hos Statens Vegvesen/VLFK.

Entreprenøren er ansvarlig for all midlertidig trafikkomlegging av gangveier og kjørefelt i hele anleggsperioden. Alle gang- og kjøreareal som blir berørt av entreprenørens virksomhet i anleggsperioden (gjelder både private og offentlige arealer), skal sikres mot anleggsvirksomheten.

For å begrense gjennomgangstrafikken av syklene og gående som bruker gravplassen som snarvei kan det aksepteres at alle atkomstveier til gravplassen langs Fjøsangerveien kan bli stengt i anleggsperioden. Det forutsetter at minst en atkomstvei til gravplassen fra Løbergsveien skal holdes åpen denne perioden. Atkomstveien skal kunne brukes av bårebil.

Arbeidene skal gjøres i forståelse med relevante myndigheter og enhetsprisene skal inkludere alle kostnader med f.eks. varslinger, skilting, omlegging av vei /fortau/gangvei, trafikkdirigering, etablering av snuplass, vedlikehold av midlertidige tiltak inntil permanent reetablering er utført, etc.

Entreprenøren skal prise og planlegge utførelsen av sine anleggsarbeider på en slik måte at beboerne i minst mulig grad blir berørt av anleggsvirksomheten.

C.1.2.5 Eksisterende kabler og ledninger

Det er entreprenørens fulle ansvar å få påvist nøyaktig beliggenhet av kabler og ledninger før arbeidene starter opp. Likeens er det entreprenørens fulle ansvar å sikre alle kabler og ledninger forsvarlig i anleggsperioden.

Entreprenøren står fritt i å velge metode for sikring, men før arbeidene starter opp skal forslag til sikring fremlegges for byggherren dersom dette etterspørres.

C.1.2.6 Grunnforhold

Det vises til utarbeidet rapport, se vedlegg RIGR01 Geoteknisk prosjekteringsrapport.

C.1.2.7 Orden, sperring og sikring

Anleggsområdene skal avsperras og sikres på den mest betryggende måte mot uhell og ulykker.

Entreprenøren plikter til enhver tid under anleggsperioden å rette seg etter alminnelige og spesielle påbud om sikring gitt av byggherren, arbeidstilsyn, politi, vegvesen eller andre offentlige etater eller myndigheter som arbeidet angår. Det skal være tett gjerde mellom anleggsområdet og gravplassen frem til ny mur er på plass.

Utførelsen av slike eventuelle påbud hjemler ikke noe økonomisk vederlag fra den som gir påbudet eller byggherren, hvis annet ikke er spesielt avtalt.

C.1.2.8 Værforbehold

Det presiseres at alle utgifter i forbindelse med snø, frost, is og vannulemper skal være inkludert i prisen, enten som direkte kostnadsbærende elementer eller implisitt inkludert i andre poster.

C.2 Teknisk beskrivelse

Teknisk beskrivelse for oppdraget er utarbeidet med beskrivende tekster i henhold til NS 3420.

Byggherren forbeholder seg retten til å avvise materialer og produkter som holdes av entreprenør, dersom byggherren vurderer disse å ikke være tilfredsstillende eller ikke er i henhold til tegninger/beskrivelse.

Bygningselementer av kulturhistorisk verdi skal utformes etter antikvariske prinsipper dvs. at metodikk for utførelse, konstruksjonsprinsipper, materialbruk og utforming skal være tilsvarende som på historisk referanse oppgitt i beskrivelsen/tegninger. Det forutsettes at håndverker som har ansvaret for utforming av slike bygningselementer har kjennskap til tradisjonelle håndverkstradisjoner og materialkunnskap.

For detaljer se poster i beskrivelse samt ARK A-tegninger.

Eventuelle avvik fra dette skal godkjennes av Byggherren i hvert enkelt tilfelle.

C.3 Tegninger og modeller

Det vises til vedlagte tegninger. Se Dokumentplan_Fjøsangerveien OV og mur.

C.4 Tekniske referansedokumenter

Følgende rapporter finnes vedlagt:

- Godkjent tiltaksplan for håndtering av forurensede masser
- SHA Plan
- Miljøsaneringsbeskrivelse mur
- Rapport lysberegning Fjøsangerveien
- RIG R01 Geoteknisk prosjekteringsrapport
- RIM R01 Tiltaksplan masser mur langs Fjøsangerveien
- Tresikringsplan
- Rutine for Håndtering av kiste- og knokkelrester ved graving av grøfter på gravplass

D Krav til byggeprosess

D.1 Administrative rutiner

Prosjektdokumentasjon skal være tilgjengelig for alle parter via SharePoint. SharePoint skal brukes til opplasting av dokumenter (møtereferat, sluttdokumentasjon, endringsmeldinger osv.) fra Entreprenør. Nettmøter gjennomføres ved bruk av Teams.

Det skal vedlegges delmålebrev til hver avdragsnota. Delmålebrev skal leveres i format PDF og Excel. I forbindelse med utsendelse av avdragsnota skal det leveres Excel fil med 3 ark som refererer til poster i beskrivelsen. Se vedlagt Excel fil: Økonomiark SOLG2301

D.2 Kvalitetssikring

Det presiseres at alle utgifter i forbindelse med kvalitetssikring og internkontroll skal være inkludert i prisen, enten som direkte kostnadsbærende elementer eller implisitt inkludert i andre poster.

D.3 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

D.3.1.1 Oppstartsmøter

I forbindelse med oppstart av arbeider på byggeplassen skal det avholdes oppstartsmøter med alle som vil bli tilknyttet byggeplassen.

Møtet, i regi av entreprenøren, skal klargjøre opplegget for HMS- og SHA-arbeidet med krav og plikter for de enkelte prosjektdeltagere. Alle som skal ha sitt virke på byggeplassen skal ha deltatt på møtet.

D.3.1.2 Vernerunder

Entreprenøren er ansvarlig for at det avholdes vernerunder hver 14. dag. Dersom det er behov for oftere vernerunder, skal dette avtales særskilt. Hensikten med vernerunder er å få en kontinuerlig oppfølging av vern og sikkerhet på byggeplassen og i forhold til ytre miljø. Alle involverte firma skal delta på vernerundene. Det skal skrives referat/protokoll i forbindelse med gjennomføring av vernerundene.

D.3.1.3 Vernemøter

Entreprenøren er ansvarlig for at det avholdes vernemøte i forbindelse med vernerundene. Hensikten med møtet er å samle involvert personell for gjennomgang og diskusjon av saker og forhold knyttet til HMS som ikke blir løst i den daglige drift og planlagte aktiviteter. Deltakelse og referat som for vernerunde.

D.3.1.4 4 Byggemøter

Byggherren er ansvarlig for at det holdes byggemøter hver 14. dag, dersom ikke annet er avtalt. Entreprenøren kan innkalle til byggemøter dersom han mener det er behov for det.

I byggemøtene skal entreprenøren rapportere om fremdrift, kostnader og endringsstatus.

SHA skal inngå som fast post.

Byggemøtene inneholder et fast punkt om vern og sikkerhet, HMS, og oppfyllelse av miljøkrav. Det avklares ved oppstart av spesielle arbeider om det er behov for særmerter om vern / sikkerhet.

D.3.1.5 Varslingsrutiner

Entreprenøren skal ha utarbeidet prosedyrer med angivelse av tiltak og varsling ved ulykker, akutt forurensning og brann. Prosedyrene angir hvilke tiltak som skal igangsettes øyeblikkelig, samt viktige nødtelefoner og hvilket førstehjelpsutstyr som finnes på byggeplassen. Entreprenøren er ansvarlig for prosedyrene og at disse er tilgjengelig og lett synlig.

Ulykker med personskade skal varsles til Arbeidstilsynet, politi og byggherre. Nestenulykker skal rapporteres til Arbeidstilsynet og byggherren. Arbeidsgiver er ansvarlig for varslingen, herunder utfylling av nødvendige meldingsskjemaer.

Akutt forurensning varsles til Brannvesenet (tlf. 110) og VA-etatens vaktentral (tlf. 55 56 78 15). Andre hendelser som kan medføre skade på ytre miljø skal varsles til VA-etatens vaktentral.

D.3.1.6 Sanitetsutstyr (førstehjelpsutstyr)

Følgende førstehjelpsutstyr skal finnes på byggeplassen til enhver tid:

- førstehjelpsskrin
- sykebåre med ullteppe

Plassering av utstyret skiltes. Entreprenøren er ansvarlig for anskaffelse og vedlikehold av utstyret.

D.3.1.7 Brannslukkingsutstyr

Arbeider som kan medføre brannfare skal ikke utføres med mindre den ansvarlige har tatt nødvendige forholdsregler. Bl.a. skal brannslukkingsapparat være tilgjengelig på arbeidsstedet under utførelsen.

D.3.1.8 Kjemikalierregelverket REACH

Entreprenør skal følge de plikter som er definert i kjemikalierregelverket REACH. Inkludert i dette er forhold som f.eks. tillatt bruk, anvendelsesområde, autorisasjon, instruksjon for bruk og oppbevaring, oppbevaring av dokumentasjon mm.

D.3.1.9 Eksplosjonsfarlig stoff

Entreprenør skal følge forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff.

Formålet med forskriften er å sikre at enhver håndtering av eksplosjonsfarlig stoff skjer på en slik måte at risikoen for brann, eksplosjon, uhell og ulykker er redusert til et nivå som med rimelighet kan oppnås.

E Frister og dagmulkter

E.1 Framdriftsplanlegging

E.1.1.1 Overordnet fremdriftsplan

Det er ønskelig med oppstart snarest mulig etter tildelingen av kontrakten. Noe av arbeidet må utføres i perioder med lav trafikkbelastning. Det kan derfor regnes med at det må utføres anleggsarbeid på kveld og nattestid samt helger og ferier (inkludert fellesferien).

E.1.1.2 Entreprenørens fremdriftsplan

Utarbeides av entreprenøren senest innen 3 uker etter kontraktinngåelsen.

F Vederlaget

Entreprenør skal fylle ut tabeller som legges ved i et eget vedlegg i tilbudsdokumentene og i NS3420 kap 30.

F.1 Prissammenstilling

Prissammenstilling er lagt inn i Vedlegg Prissammenstilling til NS8405 Del II Kontraktgrunnlaget (kap F Vederlaget). *Oppdateres etter tildelt kontrakt.*

De oppførte summer i prissammenstillingen representerer et komplett utført arbeid i henhold til beskrivelse og tegninger for dette oppdraget.

F.2 Regningsarbeider

Entreprenøren påtar seg å utføre regningsarbeider på grunnlag av nedenstående priser og påslagsfaktorer. Alle priser oppgis ekskl. mva. og skal være faste frem t.o.m. 01.05.25. Det skal være samsvar mellom tilbudte enhetspriser i tilbudsdokumentet og priser i tabellene under.

F.2.1 Timepriser personell

Timepriser skal inkludere alle direkte og indirekte kostnader som for eksempel sosiale utgifter, reisetid og reisepenger, bilgodtgjørelse og bompenger, administrasjon, risiko, fortjeneste, rigg og drift, mv. Verneutstyr, håndverktøy og bærbart utstyr som strømaggregat, motorsag o.l. skal være inkludert i enhetsprisene.

Timepriser personell prises i NS3420 kap 30

F.2.2 Timepriser på transport og maskiner inkl. fører

Timeprisene skal inkludere alle entreprenørens utgifter samt påslag til dekning av indirekte kostnader, risiko og fortjeneste. Dette gjelder for egne og innleide maskiner og transportmidler.

Timepriser på transport og maskiner inkl. fører prises i NS3420 kap 30

F.2.3 Påslagsfaktorer for materialer, utstyr og transport

Påslagsfaktorer for materialer skal inkludere alle indirekte kostnader men skal ikke utgjøre mer enn 10%.

Påslagsfaktorer for innleid utstyr og transport skal inkludere alle indirekte kostnader men skal ikke utgjøre mer enn 10%.

F.2.4 Underentreprenører

Navn på entreprenører innenfor de respektive fag skal oppgis i tabell for prissammenstilling.

F.3 Regulering

F.3.1 Regulering av kontraktssum

Kontraktssummen reguleres i henhold til NS 8405 pkt. 27.1. Ved regulering benyttes Statistisk Sentralbyrås indeks: 08651: *Byggekostnadsindeks for bustader i alt*. Utgangspunktet for beregningen er indekstallet for den måned tilbudsfristen utløp. Prisstigningen beregnes i forhold til indekstallet for avregningsperioden.

G Oppdragsgivers ytelser

G.1.1 Oppdragsgivers medvirkning

Byggherren skal fremskaffe Igangsettingstillatelse fra bygningsmyndighetene før oppstart av anleggsarbeid. Det er også inngått Gjennomføringsavtale med SVV.

Byggherren kan etter avtale med Entreprenør søke om dispensasjon fra Gravplassloven.

G.1.2 Byggherrens kontroller

Byggherrens byggeledelse vil utarbeide kontrollplan og foreta kontroll og kvalitetssikring av entreprenørens utførelse av oppdraget.

G.1.3 Uavhengig kontroll

Byggherren kan få utført uavhengig kontroll av utførelsen.